

Operatoren für das Fach Niederländisch

Abitur ab 2017

Aufgabenart 1.1

Klausurteil A **Schreiben mit Leseverstehen, integriert**

Klausurteil B **schriftliche Sprachmittlung (D > NL), isoliert**

Die Übersicht enthält Operatoren, die für das im Abitur vorgesehene Klausurformat Schreiben mit integriertem Leseverstehen in Klausurteil A und Sprachmittlung in Klausurteil B infrage kommen.

Ein Grundstock von Operatoren für weitere Kompetenzbereiche ist in den „Konstruktionshinweisen – Neue Aufgabenformate in den modernen Fremdsprachen“ unter http://www.schulentwicklung.nrw.de/lehrplaene/upload/klp_SII/e/2015-03-27_Konstruktionshinweise.pdf erhältlich.

Die Operatoren können unterschiedlichen Anforderungsbereichen zugeordnet werden (vgl. Kapitel 4 der Kernlehrpläne für moderne Fremdsprachen, Sekundarstufe II, Gymnasium/Gesamtschule).

Klausurteil A Schreiben, Leseverstehen integriert

Operator	Erläuterung	Illustrierendes Aufgabenbeispiel
analysieren, diepgaand onderzoeken, bestuderen	bepaalde aspecten in een tekst aanwijzen en verklaren en daarbij rekening houden met de boodschap van de tekst	Analyseer op welke manier spanning in dit tekstfragment wordt opgebouwd. Onderzoek diepgaand de argumenten die de auteur naar voren brengt. Bestudeer de gevolgen van de nieuwe wetgeving.
bediscussiëren	een gegeven standpunt, mening, opvatting, beslissing, manier van gedrag bespreken en daarbij het voor en tegen tegen elkaar afwegen	Bediscussieer de boodschap van de cartoon tegen de achtergrond van het integratievraagstuk in Nederland.
beoordelen	zijn persoonlijke mening geven over een opvatting, een houding, een standpunt volgens algemeen geaccepteerde normen en waarden	Beoordeel het standpunt van de auteur tegenover het politieke debat in Nederland over het Europabeleid.
beschrijven	verschillende aspecten van een persoon, een situatie, een probleem in de tekst gedetailleerd vermelden	Beschrijf de situatie van jonge allochtonen in Nederland zoals die in de teksten wordt voorgesteld.
categoriseren	classificeren, iets volgens (zelf gekozen) criteria in groepen indelen en de redenen duidelijk maken	Categoriseer de argumenten die in de verschillende teksten naar voren komen.

commentaar geven op	zijn eigen standpunt uiten ten aanzien van een citaat, een probleem, een gedrag, door gebruik te maken van logische argumenten	Geef commentaar op de stelling van de minister van Buitenlandse Zaken.
confronteren	bepaalde aspecten, resultaten, meningen, houdingen tegenover elkaar stellen en duidelijk maken	Confronteer de boodschap van de karikatuur met de boodschap van het artikel.
karakteriseren, typeren	de karakteristieke kenmerken van een persoon, een onderwerp, de manier van handelen beschrijven en analyseren	Karakteriseer de hoofdfiguur en houd daarbij rekening met de literaire middelen. Typeer het gedrag van de hoofdfiguur.
samenvatten, in het kort opnoemen	een tekst met eigen woorden inkorten tot de belangrijkste elementen	Vat de inhoud van het artikel samen. Noem in het kort de belangrijkste aspecten van de tekst op.
schrijven (+ tekstsoort)		Schrijf een commentaar/ een lezersbrief aan de redactie van de krant. Schrijf een dagboekantekening vanuit het perspectief van het hoofdpersonage.
vergelijken	de overeenkomsten en verschillen laten zien tussen twee personen, onderwerpen, perspectieven volgens vaste / gegeven uitgangspunten	Vergelijk de verschillende maatregelen met betrekking tot de economische gevolgen.
verklaren, uitleggen, nader toelichten, preciseren	de betekenis, bedoeling van iets of iemand uitleggen en daarbij redenen, details en aspecten aangeven	Verklaar de betekenis van de titel. Leg de functie van het gekozen vertelperspectief uit. Licht het motto van de tekst nader toe. Preciseer de argumenten die uit de tekst in verband met het leven in de Randstad naar voren komen.
voorstellen, aangeven, weergeven	iets of iemand presenteren, omschrijven	Stel de situatie van sociaal achtergestelde gezinnen in België voor. Geef aan waarover de tekst gaat. Geef de inhoud van het tekstfragment weer.

Klausurteil B Sprachmittlung, isoliert

Die Aufgabenstellung für die Sprachmittlung enthält einen situativen Kontext mit Hinweisen zu Adressat und Zieltextformat.

Operator	Erläuterung	Illustrierendes Aufgabenbeispiel
schrijven (+ tekstsoort)	een tekst voor iemand schrijven naar aanleiding van een voorgegeven doel/ situatie	Deze zomer organiseert "Klimaatverandering NU" een internationale <i>Summer School</i> in Veere (Zeeland, Nederland) voor jonge volwassenen met interesse voor het maatschappelijke debat over klimaatverandering en de toekomstige energievoorziening. Schrijf – om voor een zomerbeurs in aanmerking te komen - op basis van het verzamelde Duitstalige materiaal voor de selectiecommissie een Nederlandstalig betoog over maatregelen tegen klimaatverandering in Duitsland.
verklaren, uitleggen, nader toelichten, preciseren	aan iemand de betekenis, bedoeling van iets of iemand uitleggen en daarbij redenen, details en aspecten aangeven	Je Nederlandse uitwisselingspartner is van plan om in Duitsland te gaan studeren en vraagt jou hoe hij een goedkope kamer in Keulen kan vinden. Op basis van de informatie op www.studieren-und-wohnen-in-koeln.de leg je aan hem/haar via e-mail uit hoe kamers door het <i>Studentenwerk</i> worden vergeven.
voorstellen, samenvatten	aan een publiek iets presenteren, de belangrijkste aspecten noemen	Duitse en Nederlandse studenten in de lerarenopleiding werken samen aan een lesbundel "Omgaan met anders zijn in Duitsland en Nederland" die voor het voortgezet onderwijs Nederlands voor leerlingen van 16 tot 18 jaar is bedoeld. Schrijf een verslag waarin je op basis van het Duitstalige artikel verschillende vormen van de omgang met diversiteit aan jullie Nederlandstalige partnergroep voorstelt.